

Datum

2025-10-12

Adress

Rönnebladsgatan 1 B

Diarienummer

GRF-2025-8556

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism; nu
fråga om remiss
STK-2022-1456**

Sammanfattning

Utgångspunkten för grundskolenämndens yttrande är de ställningstaganden grundskolenämnden gjorde i yttrandet om den ursprungliga planen (GRF-2024-22133). Grundskolenämnden redogör nedan för svaren på de frågor som skickats ut i samband med remissen på den reviderade planen.

Yttrande

1. Hur ställer sig er nämnd/bolag till föreslagen förändring av ansvars- och målstruktur?

Grundskolenämnden ställer sig positiv till ansvars- och målstrukturen med invändningen mot att det ska finnas krav på att nämnderna ska behöva ta fram egna handlingsplaner (se svar på fråga 2.).

Grundskolenämnden anser att det är viktigt att vara medveten om att grundskolorna och grundskoleförvaltningen är ålagda att arbeta med områdena som behandlas i planen, utifrån de nationella styrdokument. Grundskoleförvaltningen och grundskolorna har ett tydligt förankrat uppdrag utifrån de nationella styrdokument för grundskolan och skollagen; som tydligt bland annat anger att skolorna ska arbeta mot alla former av rasism och former av diskriminering. Utifrån det anser grundskolenämnden att det är av stor vikt att ytterligare insatser och eventuella handlingsplaner tar hänsyn till detta.

Det saknas fortfarande information om hur barnkonsekvensanalys har gjorts i framtagandet av handlingsplanen. Då planens innehåll på många sätt kommer att beröra barn, är det av yttersta vikt att en barnkonsekvensanalys genomförs. Grundskolenämnden vill även informera om att samtliga grundskolor har framtagna planer mot diskriminering och kränkande behandling. Krav på detta återfinns i kapitel 6 i skollagen och skolorna måste följa upp och revidera dessa årligen.

2. Hur ställer sig er nämnd/bolag till förslaget om att nämnder och helägda kommunala bolag ska ta fram en handlingsplan för arbetet?

Grundskolenämnden anser att det inte ska vara ett krav att nämnder och i förlängningen förvaltningar är ålagda att ta fram egna handlingsplaner inom området. Det finns redan i dagsläget många lagar, styrdokument och handlingsplaner som grundskolenämnden och grundskoleförvaltningen förhåller sig till och grundskoleförvaltningen bedömer att ytterligare handlingsplaner inte kommer underlätta arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. I grundskolenämndens systematiska kvalitetsarbetet följs redan idag arbetet upp och grundskolenämndens bedömning är att den uppföljningen är tillräcklig.

Grundskolenämnden anser även att det finns en risk att framtagande av enskilda handlingsplaner inom enskilda delar av diskrimineringsgrunderna, kommer att medföra att fler handlingsplaner kommer att behöva tas fram och anpassas efter alla delar som utgör diskrimineringsgrunderna. I Malmö stads policy för mänskliga rättigheter står det att "[s]amtliga nämnder och bolagsstyrelser har ett ansvar för att omsätta policyns vägledande principer och integrera dessa i verksamhetsplanering och uppföljning.". Grundskolenämnden anser att denna princip även bör gälla i detta fall och att inga enskilda handlingsplaner för nämnderna ska behöva tas fram.

Samtidigt som detta ärende bereds, är också "GRF-2025-8559 Revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism; nu fråga om remiss" under hantering, där samma krav ställs gällande framtagande av en egen handlingsplan. Det innebär att utöver policyn för arbetet med mänskliga rättigheter och de planer som tas fram för respektive skola gällande arbete mot diskriminering och kränkande behandling och som följs upp på huvudmannanivå; ska även två till planer till tas fram. Bedömningen är att detta även kan leda till att ännu fler planer kommer att behövas tas fram för andra diskrimineringsgrunder eller delar av enskilda diskrimineringsgrunder.

3. Hur ser er nämnd/bolag på föreslagen uppföljningsstruktur för arbetet?

Uppföljning av grundskolornas värdegrundsarbete görs bäst i det systematiska kvalitetsarbetet. Grundskolenämnden vill framföra att den uppföljningen räcker inom området och att det inte bör ställas krav på parallella processer för detta.

4. Har er nämnd/bolag några andra synpunkter som ni vill lyfta?

I planen hänvisas till Friendsrapporten 2021 där det bland annat förklaras att etnicitet var den vanligaste orsaken till trakasserier i skolan. Om man läser Friendsrapporten 2023 ([Friendsrapporten 2023 WEBB.pdf](#)) så framgår det att elever som identifierar sig som HBTQi+ (59 %) och elever som har någon form av NPF-diagnos (50 %), upplevdes sig utsatta för kränkningar i högre grad än vad elever som har ett ursprung i

något annat land än Sverige (41 %) gjorde. Det förminskar inte problematiken, men det är viktigt att ha med sig i det fortsatta arbetet att hänsyn måste tas till flera olika typer av trakasserier.

5. Hur bedömer er nämnd/bolag möjligheten att bidra i arbetet utifrån föreslagen plan?

Grundskolenämnden bedömer att utifrån det arbete som bedrivs i grundskolorna utifrån de nationella styrdokument, genomförs redan mycket av det som efterfrågas i planen. Till detta kommer även de insatser som genomförs av Pedagogisk Inspiration som exempelvis ”Grundskolefotboll mot rasism” och ”Antirasistiskt monument”, som handlar om att just synliggöra och medvetandegöra de frågor som planen handlar om. I processtödjarubildningen som Pedagogisk Inspiration genomför återkommande, lyfts Sveriges koloniala arv upp och den problematik det har inneburit såväl historiskt som i vår nutid. Även rapporterna från Barnombudsmannen diskuteras, som återger barns berättelser om hur de möter rasism. Till detta används även antirasistisk handbok som metodmaterial, ”Bryt mönstret – en antirasistisk verktygslåda” av Mirjam Haj Younes, samt material från ”Forum för levande historia”.

Ordförande

Sara Wettergren (L)

Förvaltningsdirektör

Peter Lindberg

Lisa Stolpe (V) och Leia Wolke Wemmert (V) anmäler muntlig reservation till förmån för eget förslag.

John Eklöf (M), Gustaf Kock (M) och Karl-Assar Bagewitz (M) avser inkomma med ett särskilt yttrande, se bilaga 6.

Magnus Olsson (SD) och Richard Åhman Persson (SD) avser inkomma med ett särskilt yttrande, se bilaga 7.